

Pielikums
Zemkopības ministrijas 2004.gada 12.janvāra
Rīkojumam Nr.8

Latvijas Republikas Zemkopības ministrija

**BIOLOĢISKĀS LAUKSAIMNIECĪBAS ATTĪSTĪBAS PROGRAMMA
2003. –2006.gadam**

2003.gads

SATURS

1. Programmas sasaiste ar valdības un ministrijas prioritātēm un apspriestajiem politikas dokumentiem	3
2. Programmas mērķi un apakšmērķi.....	4
2.1. Mērķi:.....	4
2.2. Apakšmērķi:	4
3. Bioloģiskās lauksaimniecības attīstības raksturojums.	5
3.1. Bioloģiskās lauksaimniecības nozares attīstība.....	5
3.1.1. Bioloģiskās lauksaimniecības ražošanas attīstība.	5
3.1.2. Bioloģiskās lauksaimniecības produktu pārstrāde.	6
3.1.3. Kooperācijas attīstība.	6
3.1.4. Bioloģiskās lauksaimniecības tirgus attīstība.	6
3.2. Politika.....	7
3.2.1. Bioloģiskās lauksaimniecības tiesiskais pamats.	7
3.2.2. Bioloģiskās lauksaimniecības ekonomiskā atbalsta politika.	7
3.2.3. Institucionālā politika.....	8
3.3. Izglītība un konsultācijas.	8
3.4. Informācijas plūsmas	9
3.5. Bioloģiskās lauksaimniecības zinātnes attīstība.	9
4. Plānotie programmas rezultāti.....	11
5. Rezultātu sasniegšanas rādītāji.....	13
6. Galvenie uzdevumi programmas rezultātu sasniegšanai:	15
7. Galvenie uzdevumi, pasākumi, laika grafiks un finansējums programmas realizēšanai	16
8. Par uzdevumu izpildi atbildīgās institūcijas.....	24
9. Pārskata sniegšanas un novērtēšanas kārtība.	25

1. Programmas sasaiste ar valdības un ministrijas prioritātēm un apspriestajiem politikas dokumentiem

Bioloģiskās lauksaimniecības attīstības programma 2003.-2006.gadam izstrādāta, lai radītu pamatnosacījumus bioloģiskās lauksaimniecības attīstībai un noteiktu rīcības virzienus, uzdevumus un sasniedzamos rezultātus bioloģiskās lauksaimniecības jomā atbilstoši Lauksaimniecības un lauku attīstības politikas pamatnostādņēm 2003.- 2006.gadam un Veselīga uztura pamatnostādņēm 2003.-2013.gadam.

Programma sniedz īsu bioloģiskās lauksaimniecības attīstības situācijas raksturojumu.

Programmas pasākumu un uzdevumu izstrādāšanā piedalījās Zemkopības ministrijas, Latvijas Lauksaimniecības universitātes zinātnisko centru, Hipotēku bankas, Latvijas Bioloģiskās lauksaimniecības organizāciju apvienības un citu institūciju speciālisti.

Programmas sekmīga īstenošana dos iespēju ražot pieprasītus, konkurētspējīgus un augstas kvalitātes lauksaimniecības produktus, kam ir būtiska nozīme ne tikai iedzīvotāju nodrošināšanā ar kvalitatīvu pārtiku, bet arī Latvijai integrējoties Eiropas Savienībā.

Programmas īstenošana dos iespēju samazināt lauksaimniecības tehnoloģiju negatīvo ietekmi uz vidi, jo pamatojas uz dabas pašregulēšanās procesu veicināšanu un augsnes bioloģiskās aktivitātes palielināšanu un nepieļauj ķīmiskā sintēzes ceļā rūpnieciski iegūtu minerālmēsļu un pesticīdu, kā arī ģenētiski modificēto organismu un to produktu lietošanu.

Programma ir izstrādāta, saskaņā ar 2002. gada 12. marta Ministru kabineta noteikumiem Nr.111 "Ministra kabineta kārtības rullis" un konsultējoties ar Lauksaimnieku organizāciju sadarbības padomi (LOSP), kā to nosaka Lauksaimniecības likuma 4.¹ panta trešā daļa.

2. Programmas mērķi un apakšmērķi

2.1. Mērķi:

1. Noteikt bioloģiskās lauksaimniecības vietu kopējā lauksaimniecības sektorā.
2. Veicināt Latvijā ražotu bioloģiskās lauksaimniecības produktu pieejamību tirgū.
3. Veicināt vidi saudzējošu lauksaimniecību.

2.2. Apakšmērķi:

1. Zināšanu attīstība un pieejamība.
2. Ražošanas palielināšana.
3. Tirgus attīstība.
4. Ražošanas infrastruktūras pilnveidošana.

3. Bioloģiskās lauksaimniecības attīstības raksturojums.

3.1. Bioloģiskās lauksaimniecības nozares attīstība.

Bioloģiskā lauksaimniecība Latvijā strauji attīstās.

Tikai pēdējā gada laikā to saimniecību platība, kuras nodarbojas ar bioloģisko lauksaimniecību pieaugusi no 0,2 % līdz 0,7 % kopējās lauksaimniecībā izmantoto zemju platības.

Lai gan bioloģiskās lauksaimniecības produktu apjoms kopējā lauksaimniecības sektorā ir neliels, turpmākajos gados var prognozēt strauju bioloģiskās lauksaimniecības platību un produktu pieaugumu.

3.1.1. Bioloģiskās lauksaimniecības ražošanas attīstība.

Laikā kopš 1998. gada saimniecību skaits, kas nodarbojas ar bioloģisko lauksaimniecību vai ir uzsākušas pārejas periodu uz bioloģisko lauksaimniecību, palielinājies vairāk kā piecas reizes, sasniedzot 353 saimniecības 2002. gadā.

1.tabula. Saimniecību skaits un platības 1998.-2002.

Gads	Saimniecību skaits	Platība (ha)
1998.	39	1426
1999.	63	1628
2000.	78	4400
2001.	219	10549
2002.	353	16934

Avots: Sertifikācijas institūcija "Vides kvalitāte"

No tām 2002.gadā sertificētas kā bioloģiskās lauksaimniecības saimniecības tikai 74 saimniecības.

2.tabula. Saimniecību skaita un platību sadalījums pēc sertifikācijas 2002.gadā

	Saimniecību skaits	Platība (ha)
Sertificētas kā bioloģiskās lauksaimniecības saimniecības	74	3247
Sertificētas kā 2. pārejas gada saimniecības	122	6254
Sertificētas kā 1. pārejas gada saimniecības	156	7433
Kopā	352	16934

Avots: Sertifikācijas institūcija "Vides kvalitāte"

Bioloģiskai lauksaimniecībai ir raksturīga daudznozarņu ražošana. No kopējā saimniecību skaita ar piena lopkopību nodarbojas 25% saimniecību, ar

graudkopību – 21%, ar dārzeņkopību - 12%, ar augļkopību – 10%, ar cūkkopību – 10%, ar biškopību 8%, ar gaļas liellopu audzēšanu – 6%, ar putnkopību – 4%, citas nozares 4%. Tomēr bioloģiskās lauksaimniecības produktu apjoms un sortiments ir nepietiekams.

3.tabula. Atsevišķu lauksaimniecības produktu daudzums, tonnās

Produkts	1999.	2000.	2001.	2002.
Graudaugi	170	208	3251	6300
Piens	228	1300	3863	4565
Kartupeļi un dārzeņi	91,7	263	1518	2100
Medus	9,2	28	46,2	69,8

Avots: Latvijas Bioloģiskās lauksaimniecības organizāciju apvienība

Bioloģiskās lauksaimniecības produktu ražošanas attīstību ierobežo tas, ka nav attīstīta bioloģiskās lauksaimniecības produktu ražotāju kooperācija, bioloģiskās lauksaimniecības sēklkopības sistēma, izglītība un zinātne.

3.1.2. Bioloģiskās lauksaimniecības produktu pārstrāde.

Kā bioloģiskās lauksaimniecības pārstrādes uzņēmumi 2002.gadā ir sertificēti SIA “Zelta Kliņģeris” Kuldīgas rajonā un zemnieku saimniecība “Ķelmēni” Gulbenes rajonā, kuri cep rudzu maizi un SIA Aloja- Starkelsen, kurš ražo kartupeļu cieti.

Bioloģiskās lauksaimniecības produktu pārstrādes sekmīgu attīstību traucē bioloģiskās lauksaimniecības ražotāju kooperācijas trūkums.

3.1.3. Kooperācijas attīstība.

2002.gadā tika uzsākts kooperatīvo sabiedrību veidošanas process. Ogres rajona Madlienas pagastā tiek veidots bioloģiskā piena pārstrādes kooperatīvs un Cēsu rajona Zaubes pagastā bioloģiskās lauksaimniecības dzīvnieku kautuve “Zaubes kooperatīvs”. Preiļu rajonā tiek veidots bioloģiskās lauksaimniecības produktu realizācijas kooperatīvs.

3.1.4. Bioloģiskās lauksaimniecības tirgus attīstība.

Tirgū pieaug pieprasījums pēc bioloģiski ražotiem produktiem, bet netiek nodrošināts pietiekams produktu apjoms un sortiments. Tā kā nav attīstīta bioloģisko produktu pārstrāde, tad galvenokārt tiek realizēti nepārstrādāti produkti vai produkti, kuriem veikta liela pirmapstrāde.

Fasēti bioloģiskās lauksaimniecības produkti ir tikai 17% no kopējā produktu apjoma.

Bioloģiskās lauksaimniecības produkti tiek realizēti reģionālajos tirgos, uz vietas saimniecībās un kopš 2002.gada “Bioloģisko lauksaimnieku Zaļajā tirdziņā” Rīgā. Ir izveidots ceļojošais bioloģiskās lauksaimniecības produktu veikaliņš, kurš realizē produktus Rīgas, Cēsu un Ogres rajonos. Atsevišķi produkti tiek realizēti arī lielveikalu tīklā.

Bioloģiskie produkti tiek realizēti ar preču zīmi “Latvijas ekoproducts”.

Bioloģiskās lauksaimniecības produktu popularizēšanai un realizēšanai ~~un popularizēšanai~~ ir izveidota Vides aizsardzības kluba nodaļa “Bioloģisko saimnieku Zaļais tirgus”.

Latvijas lauksaimniecības struktūrā joprojām ir zems bioloģiskās lauksaimniecības preču produktu īpatsvars kopējā ražošanas apjomā, kas izriet ne tikai no esošo preču saimniecību mazās ražotspējas, bet arī no šo saimniecību mazā (nepietiekamā) skaita.

3.2. Politika

3.2.1. Bioloģiskās lauksaimniecības tiesiskais pamats.

Bioloģiskās lauksaimniecības politikas tiesisko pamatu veido Lauksaimniecības likums un saskaņā ar Lauksaimniecības likuma 13¹. pantu pieņemtie 2002.gada 26.novembra Ministru kabineta noteikumi Nr.514 “Bioloģiskās lauksaimniecības produktu aprites un sertifikācijas kārtība” un 2003.gada 29.aprīļa Ministru kabineta noteikumi Nr.232 “Bioloģiskās lauksaimniecības produktu aprītē iesaistīto personu reģistrācijas kārtība un bioloģiskās lauksaimniecības produktu valsts uzraudzība un kontroles kārtība”.

Saskaņā ar Zemkopības ministrijas Lauksaimniecības attīstības programmu 2003. gadam, kas nosaka lauksaimniecības attīstības uzdevumus nākamajam gadam un pamatuzdevumus triju gadu periodam, tiek noteikti arī pasākumi bioloģiskās lauksaimniecības jomā.

3.2.2. Bioloģiskās lauksaimniecības ekonomiskā atbalsta politika.

Bioloģiskās lauksaimniecības attīstību sekmē atbalsts no Lauksaimniecības subsīdiju valsts programmas. Kopš 2001.gada bioloģiskā lauksaimniecībā strādājošie zemnieki var pretendēt uz subsīdijām par bioloģiski apsaimniekotām platībām un bioloģiski audzētiem lauksaimniecības dzīvniekiem. 2001.gadā tika sniegts atbalsts arī bioloģiskās lauksaimniecības sēklkopības sistēmas attīstībai. 2003.gadā ir paredzēts atbalsts bioloģiskās lauksaimniecības tirgus attīstībai.

4.tabula. Bioloģiskās lauksaimniecības atbalsts

Gads	Paredzētā subsīdiju summa (Ls)	Izmaksātā subsīdiju summa (Ls)
------	--------------------------------	--------------------------------

2001.	100 000	84 609,05
2002.	100 000	276 707,65
2003.	307 000	493 788*

* Dati tiks precizēti 2003.gada beigās.

Avots: Lauku atbalsta dienests

Zemkopības ministrija ir izstrādājusi Lauku attīstības plānu, kurā paredzēts atbalsts bioloģiskās lauksaimniecības attīstībai laika periodā no 2004.-2006.gadam.

3.2.3. Institucionālā politika

Tiek veidota bioloģiskās lauksaimniecības sertifikācijas sistēma. Bioloģiskās lauksaimniecības uzņēmumu atbilstības novērtēšanu saskaņā ar Latvijas Bioloģiskās lauksaimniecības organizāciju apvienības bioloģiskās lauksaimniecības standartu un Ministru kabineta noteikumu Nr.514 "Bioloģiskās lauksaimniecības produktu aprites un sertifikācijas kārtība" prasībām kopš 2001.gada veic sabiedriska organizācija "Vides kvalitāte". Ar 2003.gadu bioloģiskās lauksaimniecības uzņēmumu sertificēšanu uzsāk BO Valsts SIA Lauksaimniecības tehnikas sertificēšanas un testēšanas centrs. Ir uzsākts bioloģiskā lauksaimniecības sertifikācijas institūciju akreditācijas process Latvijas nacionālajā akreditācijas birojā (LATAK).

Bioloģiskās lauksaimniecības produktu aprites valsts uzraudzību un kontroli veic Pārtikas un veterinārais dienests.

3.3. Izglītība un konsultācijas.

Bioloģiskās lauksaimniecības priekšmets ir iekļauts Latvijas Lauksaimniecības universitātes Lauksaimniecības fakultātes un dažu (Apguldes arodvidusskolā, Jaungulbenes arodvidusskolā, Kazdangas tehnikumā) profesionālo izglītības iestāžu izglītības programmās. Sadarbībā ar Emersona koledžu Anglijā Leonardo Da Vinci programmas projekta ietvaros Bulduru Dārzkopības vidusskolā tiek izstrādāta bioloģiskās dārzkopības mācību programma.

Tālākizglītību un profesionālo pilnveidi bioloģiskās lauksaimniecības jomā nodrošina, galvenokārt, Latvijas Lauksaimniecības konsultāciju un izglītības atbalsta centrs, kas izveidojis un piedāvā interesentiem kursus pēc licenzētas programmas.

Latvijas Lauksaimniecības konsultāciju un izglītības atbalsta centrā un sabiedriskā organizācijā - Latvijas Bioloģiskās lauksaimniecības organizāciju apvienībā iespējams saņemt konsultācijas par bioloģiskās lauksaimniecības metodi.

Lai veicinātu bioloģiskās lauksaimniecības attīstību ir izveidotas labas prakses saimniecības, kur interesenti var saņemt informāciju par bioloģiskās

lauksaimniecības metodi: Gulbenes SIA Brīvzemnieki, Preiļu z/s Meldri un Preiļu z/s Ievas.

Sagatavoti un izdoti atsevišķi mācību materiāli. Latvijas Bioloģiskās lauksaimniecības organizāciju apvienība ar Zemkopības ministrijas finansējumu izdevusi grāmatas “Praktiskā bioloģiskā lauksaimniecība Latvijā” I – III daļās 1998.gadā, 2000.gadā un 2002.gadā.

Daudzu lauku saimniecību vadītāju izglītības līmenis nav pietiekams saimniecību darbības sekmīgai attīstībai tirgus ekonomikas apstākļos. Izglītība visos līmeņos ir nepietiekama, trūkst speciālā mācību literatūra un informatīvie materiāli.

3.4. Informācijas plūsmas

Bioloģiskās lauksaimniecības produktu ražošanā un šo produktu propagandēšanā ir iesaistītas šādas sabiedriskas organizācijas: Latvijas Bioloģiskās lauksaimniecības organizāciju apvienība, Latvijas Bioloģiskās lauksaimniecības biedrība, Latvijas bioloģiskās lauksaimniecības biedrības Cēsu nodaļa, Preiļu ekozemnieku biedrība, Gulbenes Bioloģiskās lauksaimniecības biedrība, Vides aizsardzības kluba nodaļa “Zaļais tirgus”.

Bioloģisko lauksaimniecību gan Latvijā, gan ārzemēs galvenokārt popularizē sabiedriska organizācija Latvijas bioloģiskās lauksaimniecības organizāciju apvienība.

Bioloģiskās lauksaimniecības produktu popularizēšanai ir izveidota un 1997.gadā apstiprināta bioloģiskās lauksaimniecības preču zīme “Latvijas ekoprodukts”. Informācija par Latvijas bioloģiskās lauksaimniecības preču zīmi “Latvijas ekoprodukts” ievietota interneta mājas lapā www.bode.lv.

Informāciju par bioloģisko lauksaimniecību var iegūt Latvijas Bioloģiskās lauksaimniecības organizāciju apvienības mājas lapā www.ekoprodukti.lv

Ievērojama sabiedrības daļa nav informēta par bioloģiskās lauksaimniecības produktiem un bioloģiskās lauksaimniecības produktu preču zīmi “Latvijas ekoprodukts”.

3.5. Bioloģiskās lauksaimniecības zinātnes attīstība.

Zinātniskās un mācību iestādēs (LLU Skrīveru zinātnes centrā, Mācību un pētījumu saimniecībā „Vecauce”, Priekuļu un Stendes selekcijas stacijās) ir iekārtotas un sertificētas augsekas un uzsākti bioloģiskās lauksaimniecības pētījumu un demonstrējumu projekti augkopības un sēklkopības jomā. LLU Zinātnes centrā “Sigra” tiek veikti zinātniskie pētījumi par dzīvnieku valsts produktu ieguves un pārstrādes tehnoloģiju pielietošanu bioloģiskajā lauksaimniecībā. 2002.gadā Latvijas Valsts agrārās ekonomikas institūtā tika veikts Zemkopības ministrijas pasūtītais zinātniskais darbs “Bioloģiskās lauksaimniecības ražošanas ekonomiskā pamatojuma izstrāde”. Nozīmīgākais

valsts atbalsts bioloģiskās lauksaimniecības zinātnei pēdējos 2- 3 gados ir ZM piešķirtās subsīdijas bioloģiskās lauksaimniecības demonstrējumiem Latvijas Lauksaimniecības konsultāciju un izglītības atbalsta centra vadībā un izmēģinājumu un sēkludzēšanas tehnikas iegādei LLU Skrīveru zinātnes centram veidojot bioloģiskās lauksaimniecības izmēģinājumu un sēkludzēšanas bāzi. Šis atbalsts nav pietiekams mūsdienīgu pētījumu veikšanai.

Bioloģiskās lauksaimniecības specifika prasa veidot savu pētījumu un izmēģinājumu bāzi. Diemžēl zinātniskās institūcijas neiesniedz pētījumu projektus finansējuma saņemšanai.

4. Plānotie programmas rezultāti

4.1. Vides aizsardzības jomā:

- 4.1.1. Tiks veicināta vides aizsardzība un vidi saudzējošu lauksaimniecības metožu pielietošana 3% no lauksaimniecības izmantojamās zemes platības.
- 4.1.2. Samazināsies lauksaimniecības notece 56 000 ha lauksaimniecībā izmantojamo zemju.

4.2. Sociālajā jomā:

- 4.2.1. Uzlabosies Latvijas iedzīvotāju nodrošinātība ar kvalitatīviem bioloģiskās lauksaimniecības produktiem un palielināsies bioloģiskās lauksaimniecības produktu kopapjoms.
- 4.2.2. Uzlabosies patērētāju interešu aizsardzība, nodrošinot iespēju izvēlēties un iegādāties veselīgus, kvalitatīvus bioloģiskās lauksaimniecības produktus 2% Latvijas iedzīvotāju.
- 4.2.3. Tiks izveidota Eiropas Savienības normatīviem atbilstoša bioloģiskās lauksaimniecības sertifikācijas un kontroles sistēma.
- 4.2.4. 2006.gadā 30% sabiedrības būs informēti par bioloģiskās lauksaimniecības produktiem.
- 4.2.5. Izveidota *veselības saimniecību* sistēma.
- 4.2.6. Tiks veicināta nodarbinātība laukos – 2006.gadā bioloģiskās lauksaimniecības jomā strādās 650 uzņēmumi.

4.3. Ekonomikas jomā:

- 4.3 .1. Attīstīsies lauksaimniecības un pārtikas pārstrādes nozares, kas saistītas ar bioloģiskās lauksaimniecības produktiem.
- 4.3 .2. Tiks sekmēta racionāla lauksaimniecībā izmantojamo zemju izmantošana.
- 4.3 .3. Tiks izveidota bioloģiskās lauksaimniecības ražotāju, pārstrādātāju, pakalpojumu sniedzēju un tirgotāju kooperācija – 2006.gadā 8 kooperatīvi.

4.4. Zinātnes jomā:

- 4.4.1. Tiks veicināti zinātniskie pētījumi par bioloģiskās lauksaimniecības prasībām un vietējiem apstākļiem atbilstošām lauksaimniecības kultūru šķirnēm un to agrotehniku, dzīvnieku sugām, šķirnēm un to izmantošanu.
- 4.4.2. Tiks izveidoti bioloģiskās lauksaimniecības pētījumu virzieni esošajās lauksaimniecības zinātniskajās iestādēs: LLU Zinātnes centrā “Sigra”, LLU Skrīveru zinātnes centrā, Stendes selekcijas stacijā, Priekuļu selekcijas stacijā, SIA “Latgales lauksaimniecības zinātnes centrs”, LLU Valsts mācību un pētījumu saimniecībā “Vecauce”.

- 4.4.3. Tiks veikta bioloģiskās lauksaimniecības produktu tirgus izpēte.
- 4.4.4. Tiks izveidota bioloģiskās lauksaimniecības sēklkopības sistēma.
- 4.4.5. Tiks risināti bioloģiskās lauksaimniecības produkcijas ieguves un pārstrādes jautājumi.

4.5. Izglītības jomā

- 4.5.1. Izveidota izglītības sistēma bioloģiskās lauksaimniecības jomā.
- 4.5.2. Apmācīti zemnieki bioloģiskās lauksaimniecības jomā.
- 4.5.3. Pilnveidota konsultāciju sistēma bioloģiskās lauksaimniecības jomā.
- 4.5.4. Veicināta iedzīvotāju informācijas iegūšana par bioloģisko lauksaimniecību.

Sasniedzamie apakšmērķi	Rezultāti
Zināšanu attīstība un pieejamība	Zemnieku izglītības līmenis ir pietiekams bioloģiskās lauksaimniecības produkcijas ražošanas uzsākšanai un attīstībai.
Ražošanas palielināšana	Bioloģiskās lauksaimniecības platības aizņem 2006.gadā 3% no LIZ jeb 56 000 ha.
Tirgus attīstība	Sekmīga bioloģiskās lauksaimniecības tirgus struktūra
Ražošanas infrastruktūras pilnveidošana	Kvalitatīva vaislas materiāla pieejamība, profesionāli sagatavotas bioloģiskās lauksaimniecības sēklas izmantošana, pārstrādes uzņēmumu attīstība, sertifikācijas institūciju darbības pilnveidošana.

5. Rezultātu sasniegšanas rādītāji

Rezultatīvie rādītāji 2003.-2006.gadā

Nr.	Rezultatīvie rādītāji	2003	2004	2005	2006
1.	Bioloģiskās lauksaimniecības platība ha	9 500	16 900	26 400	36 000
2.	Otrā pārejas gada saimniecību platība ha	7 400	9 500	9 600	10 000
3.	Pirmā pārejas gada saimniecību platība ha	9 100	9 600	10 000	10 000
4.	Sertificēto saimniecību platība kopā ha	26 000	36 000	46 000	56 000
5.	Sertificēto saimniecību platība % no LIZ	1	1.5	2	3
6.	Sertificēto saimniecību skaits kopā	500	650	800	950
7.	Bioloģiskās lauksaimniecības saimniecību skaits	200	350	500	650
8.	Otrā pārejas gada saimniecības	150	150	150	150
9.	Pirmā pārejas gada saimniecības	150	150	150	150
10.	Sēklaudzēšanas saimniecības	8	11	17	22
11.	Bioloģiskās lauksaimniecības produktu sortimenta pieaugums (pārtikas produktu grupas)	3	5	6	8
12.	Bioloģiskās lauksaimniecības produktu pircēji % no iedzīvotāju skaita	*	0,5	1	2
14.	Bioloģiskās lauksaimniecības kooperatīvu skaits	2	4	6	8
15.	Bioloģiskās lauksaimniecības produktu pārstrādes uzņēmumu skaits	4	6	8	10
16.	Veikti pētījumi par bioloģiskās lauksaimniecības jautājumiem lauksaimniecības zinātniskajās iestādēs	1	2	3	5
17.	Apstiprinātas bioloģiskās lauksaimniecības mācību programmas (<i>augstākajās un profesionālajās izglītības iestādēs</i>)	-	-	1	2

18.	Izglītoti zemnieki par bioloģiskās lauksaimniecības metodi	160	320	480	640
19.	Bioloģiskās lauksaimniecības konsultanti (LLKC)	7	12	17	22
20.	Izveidotas veselības saimniecības	-	30	45	60

* nav datu

6. Galvenie uzdevumi programmas rezultātu sasniegšanai:

1. Bioloģiskās lauksaimniecības produktu ražošanā sasniegt 2003.gadā 1% no LIZ jeb 26 000 ha, 2004.gadā 1.5% no LIZ jeb 36 000 ha, 2005.gadā 2% no LIZ jeb 46 000 ha, 2006.gadā 3% no LIZ jeb 56 000 ha.
2. Sasniegt 2006.gadā bioloģiskās lauksaimniecības produktu daudzveidību – 8 produktu grupas (piena, gaļa, olas, graudaugi, augļi un ogas, dārzeņi, medus, uztura bagātinātāji) un realizācijas kopapjomu 3% no kopējā vietējā tirgū realizēto lauksaimniecības produktu apjoma.
3. 2006.gadā sasniegt līmeni, kad bioloģiskā lauksaimniecība produktus regulāri iegādājas 2% patērētāju.
4. Pilnveidot sertifikācijas sistēmu un akreditēt to.
5. Izveidot bioloģiskās lauksaimniecības izglītības, zinātnes un konsultāciju sistēmu.
6. Integrēties kopējā tautsaimniecības sektorā – veselības un izglītības programmās.

7. Galvenie uzdevumi, pasākumi, laika grafiks un finansējums programmas realizēšanai

1. Bioloģiskās lauksaimniecības produktu ražošanā sasniegt 2003.g. 1%, 2004.g. 1.5% no LIZ, 2005.g. 2% no LIZ, 2006.g. 3% no LIZ.

Uzdevums	Pasākums	Izpildes rādītāji	Atbildīgais	Termiņš	Esošais finansējums	Papildus nepieciešamais finansējums
1. Izstrādāt bioloģiskās lauksaimniecības atbalsta sistēmu.	1. Atbalstīt bioloģisko lauksaimniecību no ES strukturālajiem un valsts subsīdiiju fondiem.	Atbalstītas 900 saimniecības	Zemkopības ministrija	2004.-2006.	7 217 410	1 782 590
	2. Atbalstīt bioloģiskās lauksaimniecības kooperatīvu investīciju projektus.	Izveidoti 10 bioloģiskās lauksaimniecības kooperatīvi	Zemkopības ministrija, LBLOA*,	2004.-2006.	-	50 000
	3. Atbalstīt bioloģiskās lauksaimniecības uzņēmumu investīciju projektus (procentu dzēšana).	Atbalstīti 100 bioloģiskās lauksaimniecības uzņēmumi	Zemkopības ministrija	2004.-2006.	-	5 000
2. Izveidot bioloģiskās lauksaimniecības sēklkopības sistēmu.	1. Izstrādāt normatīvos aktus par bioloģiskās lauksaimniecības sēklkopību.	Izstrādāta bioloģiskās lauksaimniecības sēklkopības normatīvā bāze.	Zemkopības ministrija	2004.	-	-
	2. Izstrādāt bioloģiskās lauksaimniecības šķirņu salīdzināšanas metodikas.	Izstrādāta bioloģiskās lauksaimniecības šķirņu salīdzināšanas metodika.	Zemkopības ministrija	2004.	-	-
	3. Veikt šķirņu salīdzināšanas izmēģinājumus.	Bioloģiskai lauksaimniecībai piemērotas šķirnes iekļautas šķirņu katalogā.	Zemkopības ministrija LBLOA*	2004. 2005. 2006.	- - -	22 000 15 000 15 000

	4. Izveidot sēklaudzēšanas un pavairojamā materiāla audzēšanas saimniecību tīklu, atbalstot sēklu audzētājus	Izveidotas saimniecības ziemāju, vasarāju un kartupeļu sēklas un pavairojamā materiāla audzēšanai.	Zemkopības ministrija, LBLOA*	2003.-2006.	-	10 000
3. Veidot bioloģiskās lauksaimniecības lopkopības ciltsdarba sistēmu.	Izstrādāt bioloģiskās lauksaimniecības lopkopības ciltsdarba sistēmas pamatvirzienus.	Koncepcija lopkopības ciltsdarba veikšanai bioloģiskās lauksaimniecībā.	LLU Zinātnes centrs "Sigra LBLOA"	2004.-2006.	-	Tiks iesniegts projekts finansējuma saņemšanai

2. Sasniegt bioloģiskās lauksaimniecības produktu daudzveidību – 8 produktu grupas (graudaugi, piens, gaļa, olas, augļi un ogas, dārzeņi, uztura bagātinātāji, medus) 2006.gadā un realizācijas kopapjomu 2% no kopējā vietējā tirgū realizēto lauksaimniecības produktu apjoma.

Uzdevums	Pasākums	Izpildes rādītāji	Atbildīgais	Termiņš	Esošais finansējums	Papildus nepieciešamais finansējums
1. Izstrādāt bioloģiskās lauksaimniecības produktu realizācijas atbalsta sistēmu.	1. Atbalstīt bioloģiskās lauksaimniecības produktu apritē iesaistīto personu piedalīšanos izstādēs Latvijā un ārvalstīs.	Ik gadu līdzdalība 2 izstādēs Latvijā un 2 izstādēs ārzemēs	Zemkopības ministrija, LBLOA*	2003.-2006.	1 000	3 000
	2. Izstrādāt bioloģiskās lauksaimniecības marketinga pasākumu sistēmu.	Izstrādāts marketinga pasākumu plāns	Zemkopības ministrija, LBLOA*	2004.	-	5 000
2. Veicināt bioloģiskās lauksaimniecības produktu pirmapstrādi un pārstrādi.	Izveidot bioloģiskās lauksaimniecības produktu pārstrādes sistēmu.	Izveidoti bioloģiskās lauksaimniecības produktu pirmapstrādes un pārstrādes uzņēmumi.	Zemkopības ministrija, LBLOA*	2004.	-	290 000

3. Izveidot bioloģiskās lauksaimniecības produktu realizācijas sistēmu.	Atbalstīt projektus bioloģiskās lauksaimniecības produktu tirgus attīstībai.	Izveidoti 3 tirdzniecības kanāli (Rīgā, Latgalē un Kurzemē)	LBLOA*	2003.-2006.	-	50 000
---	--	---	--------	-------------	---	--------

3. 2006.gadā sasniegt līmeni, kad bioloģiskā lauksaimniecība produktus regulāri iegādājas 2% patērētāju.

Uzdevums	Pasākums	Izpildes rādītāji	Atbildīgais	Termiņš	Esošais finansējums	Papildus nepieciešamais finansējums
1. Sabiedrības informēšana par bioloģiskās lauksaimniecības produktiem.	Informatīvo un reklāmas materiālu sagatavošana un izgatavošana, informatīvi pasākumi tirdzniecības vietās	Izdoti 5000 bukleti, videofilma un 30 reklāmas pasākumi tirdzniecības vietās; 30 % sabiedrības ir informēta par bioloģisko lauksaimniecību	LBLOA*, Zemkopības ministrija	2003.-2006.	5 600	25 000

4. Uzlabot sertifikācijas sistēmu un akreditēt to.

Uzdevums	Pasākums	Izpildes rādītāji	Atbildīgais	Termiņš	Esošais finansējums	Papildus nepieciešamais finansējums
1.Sakārtot bioloģiskās lauksaimniecības uzraudzības un kontroles normatīvo aktu bāzi	Bioloģiskās lauksaimniecības produktu valsts uzraudzību un kontroli ieviešanas nodrošināšana	Nodrošināta bioloģiskā lauksaimniecības valsts uzraudzības un kontroles kārtība.	Zemkopības ministrija	2004.-2006.	-	2004. - 33 900 2005. - 21 500 2006. - 21 500

2. Akreditēt bioloģiskās lauksaimniecības sertifikācijas institūcijas LATAK.	Akreditēt bioloģiskās lauksaimniecības sertifikācijas institūcijas LATAK.	Akreditētas bioloģiskās lauksaimniecības sertifikācijas institūcijas	SO "Vides Kvalitāte"	2004.	-	700
			LTSTC**	2004.	-	1 530
3. Sertifikācijas institūciju administratīvās kapacitātes celšana	1. Sertifikācijas institūciju profesionālā pilnveide	2560 cilvēkstundu apmācības	SO "Vides Kvalitāte"	2003.-2006.	-	2 000
		2280 cilvēkstundu apmācības	LTSTC**	2003.-2006	-	5 170
	2. Datu bāzes veidošana par bioloģiskās lauksaimniecības sertifikāciju	Sertifikācijas dokumentu aprites nodrošināšanai nepieciešamā aprīkojuma iegāde.	Zemkopības ministrija, SO "Vides Kvalitāte"	2004.-2006.	-	9 000
			Zemkopības ministrija, LTSTC	2004.-2006.	-	9 000
	3. Uzlabot sertifikācijas institūciju materiāli tehniskās bāzes	1. Informatīvo materiālu sagatavošana par bioloģiskās lauksaimniecības sertifikāciju. 2. Inspektoru aprīkojuma nodrošināšana.	SO "Vides Kvalitāte"	2003.-2006.	-	2 500
			LTSTC**	2003.-2006.	-	7 200

5. Izveidot bioloģiskās lauksaimniecības izglītības, zinātnes un konsultāciju sistēmu.

Uzdevums	Pasākums	Izpildes rādītāji	Atbildīgais	Termiņš	Esošais finansējums	Papildus nepieciešamais finansējums
1. Izveidot bioloģiskās lauksaimniecības izglītības sistēmu.	Izstrādāt un saskaņot mācību programmas vidējam un augstākajam izglītības līmenim	Ir izglītības iespējas LLU un lauksaimniecības vidējās mācību iestādēs	LLU un lauksaimniecības mācību iestādes, LLKC	2003.-2005.	-	2 000
2. Pilnveidot bioloģiskās lauksaimniecības tālākizglītības sistēmu.	Izstrādāt mācību programmas un materiālus	Tālākizglītības kursu apguvuši 750 cilvēki	LLKC, LBLOA*	2003.-2006.	-	4 000
3. Izveidot bioloģiskās lauksaimniecības demonstrējumu saimniecību sistēmu	Izveidot demonstrējumu saimniecību tīklu, atbalstot demonstrējumus.	Izveidotas 20 demonstrējumu saimniecības	LLKC LBLOA*	2003.-2006.	7 000	20 000
4. Veikt zinātniskos pētījumus bioloģiskajā lauksaimniecībā	1. Veikt pētījumu par lauksaimniecības dzīvnieku labturības problēmām bioloģiskajās saimniecībās.	Zinātniski pamatoti ieteikumi par kvalitatīvas lopkopības produkcijas ieguves iespējām.	LLU Zinātnes centrs "Sigra"	2004.-2006.	-	Tiks iesniegts projekts finansējuma saņemšanai
	2. Veikt zinātniskus pētījumus par bioloģiskās lauksaimniecības dzīvnieku veselību un ārstēšanas metodoloģiju	Zinātniski pamatotas tehnoloģijas bioloģiskās lauksaimniecības lopkopības jomā	LLU Zinātnes centrs "Sigra"	2003.-2006.	-	Tiks iesniegts projekts finansējuma saņemšanai

	3. Veikt pētījumu par kvalitatīvas produkcijas ieguves iespējām ilggadīgo auglaugu un ogaugu stādījumos bioloģiskās lauksaimniecības saimniecībās.	Zinātniski pamatoti ieteikumi par kvalitatīvas augļkopības produkcijas ieguves iespējām.	Dobeles DSIS	2004. - 2006.	-	15 000
	4. Veikt pētījumu par kvalitatīvas dārzeņu un zemeņu produkcijas ieguves iespējām bioloģiskās lauksaimniecības saimniecībās.	Zinātniski pamatoti ieteikumi par kvalitatīvas dārzeņu produkcijas ieguves iespējām.	Pūres DIS	2004.- 2006.	-	Tiks iesniegts projekts finansējuma saņemšanai
	5. Veikt pētījumu bioloģiskās lauksaimniecības augsekā par nezāļu un augu slimību ierobežošanas iespējām.	Zinātniski pamatoti ieteikumi par nezāļu un augu slimību ierobežošanas iespējām.	LLU MPS "Vecauce"	2004.- 2005.	-	Tiks iesniegts projekts finansējuma saņemšanai
	6. Veikt pētījumus par kompostu gatavošanu un laukaugu agrotehniku bioloģiskajā lauksaimniecībā.	Zinātniski pamatoti ieteikumi par kompostu gatavošanu un laukaugu agrotehniku bioloģiskajā lauksaimniecībā	LLU Skrīveru ZC	2004.- 2006.	-	Tiks iesniegts projekts finansējuma saņemšanai
	7. Veikt pētījumus par atkritumvielu bezatlikuma tehnoloģijām bioloģiskajā lauksaimniecībā.	Zinātniski pamatoti ieteikumi par atkritumvielu bezatlikuma tehnoloģijām bioloģiskajā lauksaimniecībā	LLU Zinātnes centrs "Sigra"	2004.- 2006.	-	Tiks iesniegts projekts finansējuma saņemšanai

	8. Veikt pētījumus par zaļmēslojumu efektivitāti bioloģiskās lauksaimniecības augsekā.	Zinātniski pamatoti ieteikumi zaļmēslojuma izmantošanai bioloģiskās saimniecībās.	Valsts bezpeļņas zinātniskais uzņēmums "Priekuļu selekcijas stacija"	2004.-2006.	-	Tiks iesniegts projekts finansējuma saņemšanai
	9. Veikt bioloģiskai lauksaimniecībai piemērotu šķirņu selekciju un izlases kritēriju izvērtējumu.	Bioloģiskai lauksaimniecībai piemērotu šķirņu selekciju un izlases kritēriju izvērtējums	Valsts bezpeļņas zinātniskais uzņēmums "Priekuļu selekcijas stacija"	2004.-2006	-	Tiks iesniegts projekts finansējuma saņemšanai
	10. Veikt pētījumus par augsnes auglības uzlabošanas (nodrošināšanas) iespējām bioloģiskās saimniekošanas apstākļos.	Zinātniski pamatoti ieteikumi augsnes apstrādes un augseku optimizācijai bioloģiskās graudkopības (augkopības) saimniecībās .	Valsts Stendes selekcijas stacija	2004.-2006.	-	Tiks iesniegts projekts finansējuma saņemšanai
5. Izveidot bioloģiskās lauksaimniecības konsultāciju sistēmu	1. Izglītēt bioloģiskās lauksaimniecības konsultantus.	Izglītoti bioloģiskās lauksaimniecības konsultanti	LLKC	2003.-2006.	-	-
	2. Izveidot 15 bioloģiskās lauksaimniecības konsultantu vienības	22 bioloģiskās lauksaimniecības konsultanti lauksaimniecības konsultāciju birojos		2003.-2006.	-	-
	3. Izveidot virtuālo konsultāciju centru	Virtuālais konsultāciju centrs		2003.-2006.	960	2 000

6. Integrēties kopējā tautsaimniecības sektorā – veselības un izglītības programmās

Uzdevums	Pasākums	Izpildes rādītāji	Atbildīgais	Termiņš	Esošais finansējums	Papildus nepieciešamais finansējums
1. Izveidot bioloģiskās lauksaimniecības veselības saimniecību sistēmu.	1. Veikt izglītošanas pasākumus veselības saimniecību darbiniekiem	Izglītoti 60 veselības saimniecību darbinieki.	LBLOA*	2004.- 2005.	-	3 000
	2. Informācijas nodrošinājums par veselības saimniecībām	Izgatavoti 2000 bukleti par veselības saimniecībām, semināri, informācija masu mēdijos		2004.- 2006.	-	2 000
	3. Investīciju piesaiste veselības saimniecību izveidošanai un attīstībai	Izveidoti 7 bioloģiskās lauksaimniecības veselības centri ar 30 saimniecībām pakalpojumu sniegšanai	LBLOA*	2004.- 2006.	-	100 000
2. Informācijas sistēmu izveidošana bioloģiskās lauksaimniecības jomā	1. Mājas lapu izveide par bioloģisko lauksaimniecību.	Izveidota mājas lapa www.ekoprodukti.lv latviešu, krievu un angļu valodā	LBLOA*	2004.	400	600
	2. Mācību materiālu sagatavošana un izdošana	Rokasgrāmatas "Praktiskā bioloģiskā lauksaimniecība Latvijā" 3 tematisku daļu un mācību grāmatas sagatavošana un izdošana	LBLOA*, Zemkopības ministrija	2004.- 2006.	-	9 000
	3. Datu bāzes veidošana par bioloģiskās lauksaimniecības produktu ražošanu un apriti	Datu bāze par bioloģiskās lauksaimniecības produktu ražošanu un apriti	LBLOA*, Zemkopības ministrija	2004.- 2006.	-	10 000

* Latvijas Bioloģiskās lauksaimniecības organizāciju apvienība

** Lauksaimniecības tehnikas sertificēšanas un testēšanas centrs

KOPĀ: Ls 7 232370 2 554 190

8. Par uzdevumu izpildi atbildīgās institūcijas

1. Zemkopības ministrija
2. Latvijas Bioloģiskās lauksaimniecības organizāciju apvienība
3. Sertifikācijas institūcijas:
 - SO "Vides Kvalitāte"
 - BO VSIA Lauksaimniecības tehnikas sertifikācijas un testēšanas centrs
4. Lauksaimniecības zinātniskie centri
 - LLU Zinātnes centrs "Sagra"
 - LLU Skrīveru ZC
 - LLU MPS "Vecauce"
 - Valsts bezpeļņas zinātniskais uzņēmums "Priekuļu selekcijas stacija"
 - Valsts Stendes selekcijas stacija
 - Dobeles DSIS
 - Pūres DIS
5. Mācību iestādes
 - Latvijas Lauksaimniecības universitāte
 - BO VSIA Bulduru dārzkopības vidusskola
6. Latvijas Lauksaimniecības konsultāciju un izglītības atbalsta centrs

9. Pārskata sniegšanas un novērtēšanas kārtība.

Par Bioloģiskās lauksaimniecības attīstības programmas izpildes koordināciju atbildīga ir Zemkopības ministrija.

Par uzdevumu izpildi atbildīgās institūcijas reizi gadā sagatavo pārskatu Zemkopības ministrijai par Bioloģiskās lauksaimniecības attīstības programmas uzdevumu un rezultatīvo rādītāju īstenošanu, kā arī par programmas īstenošanas gaitu. Balstoties uz sagatavotajiem pārskatiem, Zemkopības ministrija katru gadu sagatavo ziņojumu, kurā tiek sniegta informācija par šīs Bioloģiskās lauksaimniecības attīstības programmas mērķu un uzdevumu īstenošanu, kā arī par nepieciešamību izdarīt grozījumus.